

[Landbrugsministeren]

Jeg kan oplyse, at der har været ca. 300 ansøgninger, hvoraf 160 eller 161 er blevet imødekommet, så det er lidt svært at sætte det i relation til afbureaukratiseringen. Jeg mener, at den administration, der er tale om, som hr. Erling Christensen også siger, er den, der må skønnes at være behov for. Disse sager skal jo behandles enkeltvis, og for hver eneste ansøgning skal vurderes, om den ligger inden for lovens rammer, og om det i øvrigt er hensigtsmæssigt at yde tilskud efter lovens bestemmelser.

Endnu en gang tak for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 77:

Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland.

Af kommunikationsministeren (Torben Rechendorff).

(Fremsat 22/11 89).

Lovforslaget sættes til forhandling

*Forhandling***Qvist Jørgensen (S):**

Det forslag, vi nu behandler, er jo udsprunget af hjemmestyrets ønske, og det er i fuld overensstemmelse med den politik, vi ønsker på området. På den baggrund skal jeg tilsige et hurtigt og positivt udvalgsarbejde.

Ikast (KF):

Fra Det Konservative Folkepartis side kan vi anbefale forslaget, som det foreligger. Vi vil sikre, at det går meget hurtigt igennem udvalget.

Jeg skal samtidig på Det Radikale Venstres vegne anbefale forslaget til meget hurtig behandling.

Margrete Auken (SF):

SF støtter ligedeles forslaget, og heller ikke vi skal gøre noget for, at det ikke kommer hurtigt igennem udvalget.

Jane Oksen (FP):

Det er ikke nogen hemmelighed, at Fremskridtspartiets indstilling generelt er, at Grønlands hjemmestyre skal overtage så mange opgaver som muligt, og derfor er vi helt enige i intentionerne i dette forslag.

Jeg vil godt lige bemærke, at der står i bemærkningerne, at det ikke er hensigten med bestemmelsen at gribe ind i det generelle tilskud fra staten til Grønlands hjemmestyre, hvori der er indregnet et beløb vedrørende Grønlands Radio. Vi mener ikke, at man automatisk fortsat skal give Grønland det samme tilskud, som det får til disse opgaver. Der måtte nok på længere sigt kunne ske en besparelse.

Jette Pors (CD):

Jeg skal meget kort på CD's vegne tilkænde give, at vi støtter forslaget og også støtter en hurtig og effektiv behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget angående Grønlandslove. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Leif Hermann: spm. nr. S 115 og 195
 Nør Christensen: spm. nr. S 158
 Svend Heiselberg: spm. nr. S 163-165
 Ernst B. Schmidt: spm. nr. S 167
 Jens Thoft: spm. nr. S 169 og 170
 Riishøj: spm. nr. S 179
 Glønborg: spm. nr. S 182
 Agerschou: spm. nr. S 183
 Margrete Auken: spm. nr. S 184 og 185
 Ingrid Rasmussen: spm. nr. S 186 og 187
 Birte Weiss: spm. nr. S 188
 Holger K. Nielsen: spm. nr. S 189 og 192
 Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 190, 196 og 197
 Gade: spm. nr. S 193, 205 og 206
 Tove Niemann: spm. nr. S 198-201
 Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 202
 Helge Mortensen: spm. nr. S 204
 Kofod-Svendsen: spm. nr. S 207
 Glistrup: spm. nr. S 208
 Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 210 og 211
 Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 214
 Pelle Voigt: spm. nr. S 219

Spm. nr. S 115

Til *justitsministeren* (27/10 89) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren overveje at foretage ændringer i miljøbeskyttelsesloven, således at forureningsulykker som følge af brandslukning på virksomheder med kemisk produktion eller oplag forebygges ved en udvidet adgang til ajourføring af allerede givne miljøgodkendelser?«

Begrundelse

Branden på Danisco Holeby medførte en altødelæggende forurening af et nærliggende vandløb over en strækning på angiveligt 30 km. Forureningens direkte årsag var, at slukningsvandet udvaskede kemikalier til vandløbet.

En medarbejder i Miljøstyrelsen oplyste den 26. oktober til Danmarks Radio, at ulykken muligvis kunne være undgået, hvis der havde været en bedre adgang til at påbyde virksomheden foranstaltninger, der kunne have afbødet udvaskningen fra slukningsvandet.

Foreløbigt svar (25/11 89):

Justitsministeren (Engell):

Miljøbeskyttelsesloven hører under Miljøministeriet, og Justitsministeriet har derfor indhentet en udtalelse fra Miljøministeriet.

Miljøministeriet har ved en skrivelse modtaget i Justitsministeriet den 16. november 1989 udtalt sig til sagen.

Justitsministeriet har på baggrund af Miljøministeriets udtalelse fundet det rettest at indhente en udtalelse fra Statens Brandinspektion.

Justitsministeriet vil, når svar herpå foreligger, vende tilbage til sagen over for spørgeren.

Justitsministeriet skal beklage den sene besvarelse.

Spm. nr. S 158

Til *justitsministeren* (3/11 89) af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren oplyse, om bestemmelsen i retsplejelovens § 108, stk. 1 (politiets forpligtelse til at sørge for opretholdelsen af sikkerhed, fred og orden), giver politiet mulighed for at foretage sådanne forebyggelsesforanstaltninger, at demonstranter kan fratages redskaber, som skønnes at kunne benyttes som våben?«

Begrundelse

I forbindelse med BZ-demonstrationer i København har det gentagne gange vist sig, at BZ'erne medbragte forskellige redskaber (brosten, kæppe, jernstænger, kartofler med barberblade, sten og molotovcocktails), som blev benyttet til angreb på politiet, hvorved mange politifolk og også andre er kommet til skade.

Disse erfaringer gør, at det må anses for rimeligt, at politiet må have adgang til at fratage bevæbnede demonstranter redskaber, som kan benyttes som våben.

Politiets forpligtelse til efter retsplejelovens § 108, stk. 1, at sørge for opretholdelsen af sikkerhed, fred og orden må betyde, at politiet kan træffe alle de tænkelige sikkerhedsforanstaltninger ved demonstrationer, som står i et rimeligt forhold til borgernes ret til efter grundlovens § 79 at forsamles ubevæbnede, hvortil må bemærkes, at bevæbnede forsamlings ikke er lovlige forsamlings.

Svar (20/11 89):

Justitsministeren (Engell):

Ifølge retsplejelovens § 108 er politiets opgave at opretholde sikkerhed, fred og orden, at påse overholdelsen af love og vedtægter samt at foretage det fornødne til forhindring af forbrydelser og til efterforskning og forfølgning af sådanne.

Skal der fratages personer redskaber som nævnt i spørgsmålet, vil hjemmelen i almindelighed skulle søges i reglerne om legemsindgreb (visitation af tøj), ransagning og beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 72, 73 og 75 b.

Spm. nr. S 163

Til *industriministeren* (7/11 89) af:

Svend Heiselberg (V):

»Fungerer den nye lov om pengeinstitutter efter ministerens mening efter hensigten, eller er der dukket utilsigtede virkninger op?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen optræder bankerne ofte i en dobbeltrolle, f.eks. ved SDS' formidling af aktiekøb i Herningvirksomheden Miljø Døre/Vinduer. Og i dagspressen har man f.eks. kunnet følge SDS' formidling af »management buy out« af Kosankoncernen, der har medført et frasalg af flere af koncernens virksomheder, der virker påfaldende. Især er det overraskende, at den ene af de såkaldte »fire musketerer«, direktør Robert Storm, er fratrukket firmaet Kosan Gas, der er videresolgt til BP. Det vil være af interesse at få oplyst Finanstilsynets holdning.

Svar (22/11 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Spørgsmål nr. S 163, 164 og 165 vil blive besvaret under ét.

Jeg har forelagt spørgsmålene for Finanstilsynet, der har oplyst følgende:

»De tre spørgsmål relaterer sig til de situationer, hvor pengeinstitutter ifølge bank- og sparekasseloven kan drive anden virksomhed end pengeinstitutvirksomhed.

Pengeinstitutterne har længe haft hjemmel til i forbindelse med afvikling af forud indgåede engagementer midlertidigt at drive anden virksomhed. Baggrunden for denne hjemmel er, at pengeinstitutterne får mulighed for at formindske deres tab.

Ved lov nr. 327 af 24. maj 1989 blev muligheden for midlertidigt at drive anden virksomhed udvidet til medvirken ved omstrukturering af erhvervsvirksomheder. Baggrunden for bestemmelsen var at give pengeinstitutter mulighed for aktivt at medvirke i den nødvendige omstrukturering af erhvervslivet ved at indskyde risikovillig ejerkapital i erhvervsvirksomheder. Pengeinstitutterne har således fået mulighed for helt eller delvis at overtage erhvervsvirksomheder med henblik på at gennemføre en omstrukturering.

I de tilfælde, hvor pengeinstitutterne driver anden virksomhed, skal der ifølge bank- og sparekasseloven ske indberetning til Finanstilsynet, således at det kan påses, at den dominerende indflydelse ikke fortsætter længere end rimeligt.

Direktører, vicedirektører etc. må i henhold til bank- og sparekasseloven ikke uden tilladelse fra Finanstilsynet som bestyrelsesmedlemmer, funktionærer eller på anden måde deltage i ledelsen eller driften af anden erhvervsvirksomhed. Finanstilsynet har ikke i de i spørgsmålene nævnte tilfælde givet en sådan tilladelse.

Finanstilsynet finder ikke, at de omhandlede bestemmelser i bank- og sparekasseloven har utilsigtede virkninger.»

Jeg er enig i, at loven ikke har vist utilsigtede virkninger. Jeg vil gerne minde om, at formålet med lovændringerne netop var at give den finansielle sektor mulighed for at deltage i de strukturændringer, som dansk erhvervsliv har brug for.

Spm. nr. S 164

Til *industriministeren* (7/11 89) af:

Svend Heiselberg (V):

»Kan ministeren oplyse, om SDS i kraft af sin formidling af »management buy out« af Kosankoncernen reelt har overtaget ledelsen af denne koncern i form af bestemmende bestyrelsesposter og medlemmer af direktionen med det formål at frasælge koncernens virksomheder for at opnå en fortjeneste på det formidlede »management buy out«, der ligger uden for almindelig bankvirksomhed?«

Begrundelse

Det virker ejendommeligt, at direktør Robert

[Svend Heiselberg]

Storm er blevet fyret fra Kosan Gas, og at denne virksomhed er blevet solgt til BP, formentlig imod Robert Storms ønske, da Robert Storm sammen med SDS stod som køber af Kosan-koncernen. Det vil være af interesse at få oplyst Finanstilsynets holdning.

Svar (22/11 89):

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Spørgsmålet besvaret under spm. nr. S 163.

Spm. nr. S 165

Til *industriministeren* (7/11 89) af:

Svend Heiselberg (V):

»Er det oplyst over for ministeren, om Finanstilsynet har udtrykt betænkeligheder ved, at banker og sparekasser kan opkøbe virksomheder, der har likviditetsproblemer, for derefter at tømme virksomhederne for deres reelle værdier og opnå store gevinster ved videresalg?«

Begrundelse

Som muligt redskab for denne form for forretning kan banker og sparekasser benytte sig af argumentet »rekonstruktion«, medens der i virkeligheden vil være tale om at tømme virksomhederne for de reelle værdier, hvorved banker og sparekasser optræder som virksomheds-ejere uden for normal bankvirksomhed, jf. Børsens omtale af Dabilfa A/S i likvidation den 3. november 1989.

Svar (22/11 89):

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Spørgsmålet besvaret under spm. nr. S 163.

Spm. nr. S 167

Til *trafikministeren* (8/11 89) af:

Ernst B. Schmidt (FP):

»Kan et koncessioneret selskab som f.eks. SAS nægte at sælge en billet til en passager, der ønsker at ryge under flyrejsen?«

Begrundelse

Da SAS har et faktisk monopol, forekommer det diskriminerende over for rygende passagerer, såfremt disse ikke kan opnå samme service som hidtil med en speciel rygerafdeling i flyet –

ikke mindst i betragtning af, at disse fra fabrikken er indrettet dertil.

Svar (20/11 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Det har været en klar forudsætning for oprettelsen i sin tid af konsortiet SAS, at luftfartsvirksomheden skal drives efter forretningsmæssige principper. I koncessionen til Det Danske Luftfartsselskab A/S (DDL), der er grundlaget for den danske deltagelse i konsortiet, siges det derfor generelt om driften kun, at selskabet er underkastet de bestemmelser, som til enhver tid gælder for dansk erhvervsmæssig luftfart, og at selskabet skal drive sin virksomhed således, at den ikke kommer i strid med forpligtelser, som Danmark har indgået eller måtte indgå ved international aftale.

Når SAS nu på baggrund af kommercielle overvejelser har fundet det hensigtsmæssigt at indføre rygeforbud på indenrigs- og internordiske ruter af under 100 minutters varighed, er der således tale om en beslutning, der ligger inden for de grænser, der er fastsat i koncessionen.

Det stillede spørgsmål kan derfor besvares bekræftende.

Det samme gælder i henseende til det rygeforbud, som Cimber Air og Maersk Air har indført på de indenrigsruter, som disse selskaber beflyver inden for Danairsamarbejdet, idet de pågældende ruter drives på DDL's koncession.

Spm. nr. S 169

Til *skatteministeren* (8/11 89) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at danskere kan slippe for 40 pct.s-afgiften af kapitalpensioner, hvis de bosætter sig i udlandet, blot de 6 år tidligere har benyttet muligheden for at ændre kapitalpensionen til en ratepension? Såfremt forholdet kan bekræftes, ønskes oplyst, hvilke initiativer ministeren agter at komme med for at sætte en stopper for den trafik.«

Begrundelse

Berlingske Tidende kan den 8. november 1989 oplyse, at danskere med kapitalpension med stor fordel kan flytte til udlandet, f.eks. Frankrig, når pensionen udbetales ved det fuld-

[Jens Thoft]

te 60. år, blot den pågældende 6 år tidligere har ændret kapitalpensionen til en ratepension. Dette uanset at alle indbetalingerne er trukket fra på selvangivelsen. Når specielt nævnes Frankrig, skyldes det, at her beskattes udbetalingerne ikke. I en lang række andre lande beskattes udbetalingerne endog meget lavt. Problemet må derfor antages at blive betydeligt, når 70'ernes store kapitalpensioner kommer til udbetaling i 90'erne.

Svar (21/11 89):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at personer, der er bosat i udlandet på udbetalingstidspunktet, kan undgå 40 pct.s-afgiften ved normal udbetaling af en kapitalpension, hvis de før det fyldte 55. år har overført kapitalpensionen til en ratepension.

Baggrunden herfor er, at der ved overførsel af en kapitalpension til en ratepension sker en ændring af beskatningsformen ved udbetalingen. 40 pct.s-afgiften ved normal udbetaling af kapitalpensionen erstattes af indkomstskat af udbetalingerne fra ratepensionen.

Ved bosættelse i udlandet reguleres den skattemæssige behandling af udbetalinger fra en ratepension af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne, hvorimod 40 pct.s-afgiften ved udbetaling af kapitalpensionen ikke er omfattet.

I henhold til OECD-modellen til dobbeltbeskatningsoverenskomster vedrørende indkomst og formue beskattes private pensioner i den stat, hvor indehaveren er hjemmehørende. Langt de fleste af de dobbeltbeskatningsoverenskomster, Danmark har indgået, følger OECD-modellen på området for private pensioner.

Såfremt indehaveren af ratepensionen bliver hjemmehørende i en stat, som har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark, har den pågældende stat således som hovedregel beskatningsretten til udbetalingerne fra ratepensionen.

Havde indehaveren derimod fået udbetalt kapitalpensionen i den pågældende stat, ville Danmark fortsat kunne opkræve 40 pct.s-afgiften ved normal udbetaling, idet denne afgift ikke er omfattet af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne.

Indehaveren af pensionen kan således slippe for 40 pct.s-afgiften.

For at imødegå denne trafik har man fra dansk side igennem de senere år ved forhandling af dobbeltbeskatningsoverenskomster søgt at få gennemført, at kildestaten får beskatningsretten til alle pensioner, det være sig private, sociale eller offentlige. Baggrunden for denne holdning er netop hensynet til fraflytning her fra landet. I en tilflytningssituation vil det ovenfor anførte princip betyde, at Danmark ikke vil kunne beskatte udbetalinger fra udenlandske pensionsordninger.

Jeg kan her tilføje, at bl.a. i den nye nordiske dobbeltbeskatningsoverenskomst er der kildestatsbeskatning af alle pensioner.

Spm. nr. S 170

Til *skatteministeren* (8/11 89) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at danske skatteflygtninge, som under deres ophold i udlandet har tegnet en udenlandsk kapitalpensionsordning, kan vende hjem igen uden at skulle betale realrenteafgift eller skat af rentetilskrivningen på pensionsordningen, der påløber efter hjemvendelsen, og at summen kan udbetales uden 40 pct.s-afgift, og kan ministeren bekræfte, at det statsgaranterede selskab Statsanstalten for Livsforsikring via et selskab på kanaløen Guernsey hjælper velhavere til denne omgåelse? Såfremt forholdet kan bekræftes, ønskes oplyst, hvilke initiativer ministeren agter at komme med for at sætte en stopper for den trafik.«

Begrundelse

Det forekommer ikke, at lovgivningen er hensigtsmæssig, og det er bemærkelsesværdigt, at det er et statsgaranteret selskab, der bistår med regulær skattetænkning. Der henvises i øvrigt til Morgenavisen Jyllands-Posten den 7. november 1989.

Svar (22/11 89):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at det forholder sig for ulændinges kapitalforsikringer som angivet i spørgsmålet.

Jeg vil imidlertid understrege, at der ikke er tale om en omgåelse af de danske skatteregler. Den skattemæssige behandling her i landet af

[Skatteministeren]

de udenlandske kapitalforsikringer sker efter reglerne i pensionsbeskatningslovens afsnit II om pensionsordninger uden fradrag for indbetalingerne. Til og med 1986 var der en begrænset fradrag for årlige indbetalinger på op til 2.000 kr. til disse ordninger.

Muligheden for at tegne disse forsikringer med beskattede penge og med skatte- og afgiftsfri udbetalinger blev begrænset med indførelsen af 40 pct.-præmieafgiften i december 1985. Præmieafgiften af præmier og bidrag ud over et grundbeløb på 5.800 kr. (1989) påhviler dog kun fuldt skattepligtige personer og selskaber her til landet.

Når en udlandsdanske tilflytter Danmark, behandles den udenlandske forsikring skattemæssigt efter lovens afsnit II.

Da der ikke er fradrag for indbetalingerne, behandles udbetalingerne skattemæssigt som følger:

Pensionsordninger med løbende udbetalinger medregnes til den skattepligtige indkomst med 70 pct. af hver udbetaling.

Sum- og rateudbetalinger er skatte- og afgiftsfri.

Der betales efter reglerne i statsskatteloven ikke formueskat af forsikringen, før den forfalder til udbetaling.

Der betales hverken indkomstskat eller realrenteafgift af renter, der tilskrives en ordning i et udenlandsk forsikringselskab.

Indkomstkatten eller afgiften ved udbetaling af en pensionsordning skal ses som et modstykke til fradragene for indbetalinger til ordningen.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at de pågældende personer, der tegner en forsikring i et udenlandsk forsikringselskab, ikke har fradrag for indbetalingerne i deres eventuelle danske skattepligtige indkomst. Indbetalingerne belaster således ikke det danske skatteprovenu.

Jeg er ikke bekendt med, hvorvidt Statsanstalten for Livsforsikring udbyder de nævnte forsikringstyper.

Ved vurderingen af reglerne må det tages i betragtning, at de penge, der indskydes i pensionsordningen, ofte er indtjent og beskattet i udlandet.

Jeg finder det derfor ikke urimeligt, at folk, som, mens de bor i udlandet, tjener penge, kan opspare dem i udenlandske forsikringselskaber.

Jeg agter derfor ikke at komme med et initiativ med henblik på at ændre den skattemæssige behandling af en udenlandsk pensionsordning.

Spm. nr. S 179

Til *energiministeren* (10/11 89) af:

Riishøj (SF):

»Kan ministeren bekræfte oplysningerne om, at bortfaldet af anlægstilskud til vindmøller har ført til en nedgang i opstilling af nye møller på ca. 33 pct., bl.a. som følge af bankernes uvillighed til at finansiere vindmølleprojekter på grund af bortfaldet af tilskuddet?«

Begrundelse

Da det for et par måneder siden blev besluttet helt at fjerne anlægstilskud til vindmøller, var det ministerens vurdering, at dette ikke ville føre til nævneværdig nedgang i nyttilgangen af vindmøller.

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, om ministeren kan bekræfte oplysninger i bladet Naturlig Energi og i dagspressen den 10. november 1989 om, at der rent faktisk er sket en markant nedgang bl.a. som følge af bankernes uvillighed til at finansiere vindmølleprojekter.

Spørgeren ønsker oplyst, om ministeren er villig til at genoverveje bortfaldet af tilskud og lade ændringer ske samtidig med vedtagelse af den kommende vindmøllelov.

Svar (20/11 89):

Energiministeren (Bilgrav-Nielsen):

Det er fortsat min opfattelse, at bortfaldet af anlægstilskuddet til vindmøller over tid ikke vil føre til en nævneværdig nedgang i nyttilgangen af vindmøller.

Danske Elværkers Forening har over for Energistyrelsen oplyst, at der stikprøvevis er indsamlet oplysninger, der viser, at elselkaberne har givet mange tilladelser til opstilling af vindmøller efter den nye ordning.

Også efter anlægstilskuddets bortfald er der god rentabilitet i vindmølleprojekter på gode eller middelhøje vindplaceringer. Virkningen af stigningen i elpriserne – og dermed stigningen i elafregningen – som fandt sted ved årsskiftet, er således af mindst samme størrelsesorden som det bortfaldne anlægstilskud. Hertil

[Energiministeren]

kommer, at flere elskaber har varslet betydelige prisstigninger for 1990.

På den baggrund finder jeg det ikke aktuelt at genindføre anlægstilskuddet.

Energistyrelsen har i øvrigt over for mig oplyst, at det er hensigten, at elskaberne løbende skal registrere og udarbejde statistik over vindmøllesagerne. Energistyrelsen forventer, at elskaberne i løbet af kort tid vil kunne give månedlige oplysninger om ansøgninger, udstedte tilladelser samt bortfaldne tilladelser. Disse tilladelser vil derefter blive indarbejdet i Energistyrelsens månedlige publikation Vedvarende Energi, statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.

Spm. nr. S 182

Til *udenrigsministeren* (10/11 89) af:

Glønborg (KRF):

»Hvordan bedømmer udenrigsministeren mulighederne for bl.a. i forbindelse med FN-generalforsamlingens debat om udviklingen i og omkring Kampuchea at nå frem til en FN-overvåget politisk løsning af konflikten, som kan sikre en fredelig demokratisk udvikling med respekt for de grundlæggende menneskerettigheder og med mulighed for massiv international nødhjælp og udviklingsbistand?«

Begrundelse

Efter Vietnams tilsyneladende totale tilbagetrækning fra Kampuchea i overensstemmelse med talrige opfordringer fra bl.a. FN's generalforsamling og efter det tilsyneladende sammenbrud i forhandlingerne mellem de interne grupperinger i Kampuchea om en politisk løsning af konflikten er der efter alt at dømme en overhængende fare for en borgerkrig, hvor Khmer Rouge-bevægelsen som den tilsyneladende stærkeste militære gruppering har gode muligheder for at genvinde magten.

På baggrund af de uhyrligheder, Khmer Rouge-bevægelsen var ansvarlig for i perioden 1975-78, og de politiske tilkendegivelser, der siden er kommet fra bevægelsen, må det befrygtes, at den kampucheanse tragedie vil fortsætte, hvis Khmer Rouge-bevægelsen igen får magten i landet.

FN's hidtidige resolutioner og øvrige aktiviteter omkring Kampuchea kan tilsyneladende ikke hindre en sådan udvikling. Der er tilsyne-

ladende heller ikke fra FN's eller det internationale samfunds side i øvrigt konkrete planer om den massive nødhjælp og langsigtede udviklingsbistand, Kampuchea har hårdt brug for efter mange års borgerkrig.

Svar (20/11 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringen deler ganske spørgerens målsætning om at nå frem til en FN-overvåget politisk løsning af konflikten i Cambodia, som bl.a. kan sikre en fredelig demokratisk udvikling med respekt for de grundlæggende menneskerettigheder og mulighed for den nødvendige bistand.

Den af ASEAN-landene fremlagte resolution, der netop er vedtaget af De Forenede Nationers generalforsamling, tilstræber at realisere samme målsætning, hvorfor Danmark sammen med de fleste EF-lande og nordiske lande var medforslagsstiller.

Parallelt med indsatsen i FN er der imidlertid også andre bestræbelser på en løsning af konflikten. Den internationale Pariskonference om Cambodia i august i år førte ikke til en endelig løsning, men konferencen er kun suspenderet og vil kunne træde sammen med kort varsel.

Samtidig arbejder Thailands premierminister, der har forbindelser med alle konfliktens parter, aktivt for indkaldelse af et nyt uformelt møde mellem disse, eventuelt i fortsættelse af de to tidligere såkaldte Jakarta Informal Meetings (JIM).

Desværre er borgerkrigen i Cambodia en realitet. Der kan selvsagt intet siges med sikkerhed om udfaldet, men at nogen af parterne skulle kunne vinde en fuldstændig militær sejr, forekommer i den nuværende situation ikke sandsynligt. Det er derfor de fleste iagttageres opfattelse, at det i en ikke for fjern fremtid vil vise sig muligt at genoptage direkte forhandlinger mellem alle berørte parter med henblik på at finde en fredelig løsning.

Regeringen vil selvsagt støtte ethvert realistisk politisk initiativ til at få standset borgerkrigen og indledt en normaliseringsproces, der sikrer, at Cambodias befolkning får mulighed for selv at bestemme deres fremtid, og at Cambodia ikke vender tilbage til Pol Pots rædselsherredømme.

Spm. nr. S 183

Til *indenrigsministeren* (10/11 89) af:

Agerschou (SF):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage i anledning af, at borgmesteren i Hørsholm Kommune via folkeregistret har udleveret en navneliste på unge førstegangsvælgere?«

Svar (17/11 89):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hørsholm Kommune har dybt beklaget, at der er sket udlevering af de omtalte navnelister, hvilket jeg har taget til efterretning.

Ingen kommune kan uden særlig tilladelse udlevere oplysninger til private fra folkeregistret om en større kreds af personer.

Jeg vil over for samtlige folkeregistre indskærpe, at de gældende regler skal overholdes.

Spm. nr. S 184

Til *trafikministeren* (10/11 89) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvornår bestyrelsen for A/S Storebælt blev informeret om, at man allerede i udbudsbetingelserne fastlagde, at vejdragerne til vestbroen over Storebælt skulle monteres samtidig med jernbanedragerne, og om forligspartierne er blevet informeret herom, før Folketingets Trafikudvalg fik oplysningen den 8. november 1989 om eftermiddagen?«

Begrundelse

Det har hidtil været klart tilkendegivet, at en betonbro som den eneste af de foreslåede løsninger for vestbroen lod sig bygge etapevis. Alle er derfor naturligvis gået ud fra, at det så var de konsortier, der gav tilbud på den, der skulle tage stilling til, i hvilket omfang den skulle forberedes for vejbroen, for at det kunne være teknisk og økonomisk forsvarligt som sagt i bemærkningerne til lovforslaget.

Derfor blev også valget af vestbroen af Socialdemokratiets formand kaldt for en etapevenlig løsning. Det kunne han desuden bygge på den indstilling, A/S Storebælt gav forligspartierne den 22. februar og oversendte til Folketinget midt i marts. Her står der: »Vejbroen udføres i to etaper . . .«, og så anførte man, at det af sikkerhedsgrunde var vedtaget, at vejdragerne

skulle være monteret, før jernbanen blev taget i brug (hvilket gav anledning til mange udvalgs spørgsmål om, med hvilken begrundelse denne tidlige bygning af motorvejen var besluttet – og vanskeligt tilgængelige svar).

Den formulering var noget vildledende, da det efterfølgende viste sig, at kontrakten ikke gav plads for mere »etapedeling« end asfaltering og montage af lamper og rækværk – noget, man vel også for kompositbroen ville have ventet med at udføre, til højbroen var færdig. Derfor troede de fleste af os, at det først var under den nøje udarbejdelse af kontrakten, at det blev besluttet at udføre begge brodele i én arbejds-gang i stedet for efter hinanden, etapevis.

Men i trafikministerens svar på spm. F 7 og F 8 (UOA, alm. del, F bilag 9), der kom sent den 8. november 1989, oplyses det overraskende, at man allerede i udbudsbetingelserne havde blokeret for en etapevis udformning også af en betonbro. I svaret står:

»Udbudsbetingelserne har bestemt, at vejdragerne skal være etableret, før jernbaneforbindelsen tages i brug. Følgelig er de afgivne tilbud og den afsluttede kontrakt baseret på dette. Man har ikke spurgt det konsortium, der skal bygge broen, om det kunne montere vejdragerne uden at skade jernbanen væsentligt. Det har der ingen grund været til.«

Svar (20/11 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Det væsentlige i den diskussion, som spørgeren har rejst om tidspunktet for montage af vejdragerne i broen over Storebælts Vesterrende, er, at alle, der kan have berettiget interesse heri, har været bekendt med dette forhold, før kontrakt om broens bygning blev indgået.

I A/S Storebæltsforbindelsens indstilling af 22. februar 1989, der er tilsendt Folketingets Udvalg om Offentlige Arbejder, står:

»Vestbroen udføres i to etaper med 3 års tidsforskydning således, at jernbaneforbindelsen kan ibrugtages i juni 1993 og vejforbindelsen i juni 1996. Af sikkerhedsmæssige grunde er det nødvendigt at montere både vej- og jernbanedragerne inden ibrugtagning af jernbaneforbindelsen.«

Sikkerhedsmæssige hensyn har motiveret bestemmelsen i udbudsbetingelserne.

Økonomiske eller andre hensyn taler ikke imod – tværtimod.

[Trafikministeren]

Der er tale om et rent byggeteknisk anliggende, som ikke kan påregnes at have været forelagt særskilt for bestyrelsen i A/S Storebæltsforbindelsen før i forbindelse med indstilling om broens bygning.

Spm. nr. S 185

Til trafikministeren (10/11 89) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren i forlængelse af sit tilsagn under forespørgselsdebatten om Storebælt den 9. november 1989 love, at de indvendinger, der er fremkommet fra forskelligt hold mod A/S Storebælts økonomiske beregninger omkring Storebæltsforbindelsen, bl.a. dem, der er refereret i Information den 9. november 1989 fra Socialistisk Folkepartis økonom Tage Otkjær og Håndværksrådets direktør, MF Laue Traberg Smidt, vil resultere i en undersøgelse, der er uafhængig af A/S Storebælt, hvis disse indvendinger forelægges for ministeren?«

Begrundelse

Under debatten forsikrede ministeren – i sin afvisning af SF's ønske om en uvildig undersøgelse af økonomien i vejbroen – at han nok skulle sørge for, at økonomien i projektet blev fulgt nøje, og at Folketingets Trafikudvalg ville blive orienteret.

Også Socialdemokratiet har givet udtryk for, at de ønskede en undersøgelse af nævnte art.

Kritik af A/S Storebælts beregninger skorter det ikke på, men hidtil har selskabet selv fået lov at besvare den enten direkte eller gennem det departement, hvis chef sidder i bestyrelsen.

Det vil derfor være ønskværdigt, at ministeren giver et sådant tilsagn samt fortæller Folketinget, hvem han vil lade foretage denne økonomiske opfølgning, inden han ulejliges med den nøjere udformning af kritikken.

Svar (20/11 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Under en debat i Folketinget den 9. november 1989 om en forespørgsel om de økonomiske forhold for A/S Storebæltsforbindelsen stillede spørgeren forslag om en motiveret dagsorden. I denne indgik forslag om et pålæg til regeringen om at iværksætte en undersøgelse af økonomien i vejforbindelsen over Storebælt.

På regeringens vegne afviste jeg at tage imod en dagsorden med det angivne indhold. Forslaget til dagsorden blev nedstemt, idet kun 18 medlemmer stemte for den.

De udtalelser, som spørgeren nævner i sit spørgsmål, er fremsat af to bestemte personer og refereret i dagbladet Information samme dag som nævnte forespørgselsdebat.

Disse udtalelser kan naturligvis ikke bevæge mig til at afgive løfte om at iværksætte en undersøgelse, som et meget stort flertal i Folketinget for få dage siden ikke har fundet nødvendig.

I øvrigt må jeg tilføje, at jeg i spørgsmål om Storebæltsforbindelsen, som jeg måtte ønske oplysning om, henvender mig til det selskab, som ifølge lov har til opgave at bygge anlægget.

Spm. nr. S 186

Til industriministeren (10/11 89) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Hvorledes er egnsudviklingsområdernes afgrænsning i Sydsjælland, er Møn inkluderet i dette område, og bliver området tildelt egnsudvikling som helhed, eller sker tildelingen af støtte på baggrund af enkelte projektansøgninger?«

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål nr. S 1220 af 12. september 1989.

Svar (22/11 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Hverken Sjælland eller Møn er omfattet af egnsudviklingsområderne, og der kan derfor ikke ydes egnsudviklingsstøtte til projekter, der lokaliseres dér.

Spm. nr. S 187

Til industriministeren (10/11 89) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Hvorledes skal egnsudviklingens prioriterede områder forstås i forhold til almindelige områder, er tildelingspuljen for egnsudviklingen den samme for 1988-91 som tidligere, samt hvorledes spiller de 5 indikatorer ind på puljefordelingen, og vil ministeren mene, at det er hensigtsmæssigt, at de sydsjællandske kommuner samt Møn beskriver området ud fra disse

[Ingrid Rasmussen]

indikatorer, og skal kommunerne fremsende ansøgninger herom enkeltvis eller for kommunegruppen?»

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål nr. S 1220 af 12. september 1989.

Svar (22/11 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Egnsudviklingslovens § 6, stk. 4, gør det muligt at yde højere procentvise tilskud til projekter, der gennemføres »i særligt vanskeligt stillede egne af landet« – de såkaldt prioriterede – end i de almindelige egnsudviklingsområder.

Praksis er, at Egnsudviklingsrådet typisk yder 10 pct. tilskud til anlægsinvesteringer i de almindelige egnsudviklingsområder og 15 pct. i de prioriterede områder, selv om lovens maksimumsgrænser er henholdsvis 25 pct. og 35 pct.

Tildelingspuljen for 1988–91 forventes at blive mindre end i de nærmest foregående år.

Egnsudviklingsrådet indstiller til mig, hvilke egne i landet der bør omfattes af egnsudviklingsloven. Indstillingen baserer sig bl.a. på en statistisk analyse af egnene i hele landet ved hjælp af fem statistiske indikatorer. Når jeg har fastlagt områderne og fået EF's godkendelse for en periode af normalt fem års varighed, meddeler jeg Egnsudviklingsrådet dette. Egnsudviklingsrådet anvender ikke regionale kvoter af bevillingerne i sin administration. Afgørelsen træffes på baggrund af ansøgningernes kvalitet.

Jeg finder, at Egnsudviklingsrådets analysemetode er et velegnet instrument til at belyse de regionale uligheder i landet.

Områder, der finder, at der er så store strukturelle problemer, at det er berettiget at anmode om inddragelse under egnsudviklingsområder, må rette henvendelse til Egnsudviklingsrådet eller til mig. Henvendelser må ledsages af en grundig statistisk redegørelse for problemerne. Egnsudviklingsrådet baserer normalt sine analyser på grundlag af en egnsinddeling (kommunegrupper), som svarer til regionplanernes egnsinddeling.

Spm. nr. S 188

Til *kulturministeren* (13/11 89) af:

Birte Weiss (S):

»Hvilke initiativer har regeringen taget til opfølgning af betænkning nr. 1163 om kunstnernes sociale vilkår afgivet 22. december 1988?»

Begrundelse

Allerede i regeringens kulturpolitiske redegørelse maj 1984 erkendtes en række sammensødsproblemer mellem kulturstøttelovgivningen, a-kasselovgivningen og bistandsloven. Konsekvensen heraf er, at mange professionelle kunstnere lever i stor fattigdom og uden socialt sikkerhedsnet.

Fire og et halvt år efter udsendtes en tværminteriel betænkning om problemerne som afslutning på et udvalgsarbejde, hvor også kunstnerorganisationerne var involveret.

Siden da har regeringens tavshed været total. Det står hen i det uvisse, om de tre involverede ministre har opgivet at løse problemerne, om de har benyttet det mellemliggende år til at indhente det nødvendige statistiske materiale om kunstnernes levevilkår, og om de finder nogle af betænkningens konkrete løsningsforslag brugbare.

Svar (17/11 89):

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Betænkning nr. 1163 af 1989 om kunstnernes sociale vilkår er den 19. oktober 1989 blevet udsendt til høring hos en række organisationer, herunder kunstnerorganisationer, samt til Socialministeriet og Arbejdsministeriet.

Kulturministeriet har fastsat svarfristen til 3 måneder og vil, når svarene foreligger og i lyset af disse, tage spørgsmålet om betænkningens forslag op til drøftelse med blandt andre Socialministeriet og Arbejdsministeriet.

Spm. nr. S 189

Til *boligministeren* (13/11 89) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre et mere varieret boligudbud i de enkelte kommuner, specielt med henblik på udbredelsen af almennyttige boliger?»

[Holger K. Nielsen]

Begrundelse

Selv om det er et erklæret boligpolitisk mål, at kommunerne skal have et varieret boligudbud, er der kommuner, som ikke lever op til dette.

Specielt er der kommuner, som er meget negative over for at opføre almennyttige boliger. Dette betyder samtidig, at man kryber uden om løsningen af en række boligsociale opgaver, og at man dermed eksporterer de sociale problemer.

Svar (20/11 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Regeringen er som udgangspunkt enig i, at det bør tilstræbes, at der er et varieret boligudbud i de enkelte kommuner. Et varieret boligudbud forudsætter dog ikke blot, at der er en vis mængde udlejningsboliger, herunder eventuelt almennyttige boliger. Det er lige så vigtigt, at der er et rimeligt udbud af ejerboliger og private andelsboliger.

En del af de boligsøgende har af økonomiske grunde kun mulighed for at flytte ind i en lejebolig. En lejebolig behøver ikke nødvendigvis at være almennyttig. En væsentlig del af de boligsociale opgaver løses således af den private udlejningsmasse. Der er derfor for knap et år siden gennemført lovgivning, der giver bedre muligheder for at opføre privat udlejningsbyggeri. Det forventes, at der på baggrund af denne lovgivning vil blive opført omkring 2.000 private udlejningsboliger om året. I de kommuner, hvor der opføres private udlejningsboliger, er der naturligvis et tilsvarende mindre behov for almennyttige boliger.

Opførelse af almennyttige boliger forudsætter, at den pågældende kommune har fået andel i den kvote for støtte til opførelse af almennyttige boliger, der hvert år fastsættes i boligbyggeriloven. Ved Boligstyrelsens fordeling af kvoten mellem kommunerne indgår en lang række hensyn. Et af de hensyn, der indgår i fordelingen, er boligmassens fordeling mellem ejerboliger og lejeboliger i den pågældende kommune. På denne måde understøtter Boligstyrelsen tendensen til en større spredning af det almennyttige byggeri.

Det skal fremhæves, at der i de senere år er sket en betydelig spredning i det almennyttige byggeri. I 1970 var der således omkring et halvt

hundrede kommuner, der slet ikke havde almennyttige boliger. Dette antal er nu reduceret til kun to kommuner. Disse tal viser, at udviklingen går i den rigtige retning.

Det er regeringens opfattelse, at fastlæggelsen af boligmassens sammensætning må ske ud fra en konkret vurdering af boligbehovet i den enkelte kommune. Det er derfor den enkelte kommune, der ud fra et kendskab til de lokale forhold bedst kan foretage en sådan vurdering.

Spm. nr. S 190

Til *udenrigsministeren* (13/11 89) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Agter udenrigsministeren at åbne et generalkonsulat i et af de baltiske lande, Estland, Letland eller Litauen, i lighed med, hvad den svenske regering netop har gjort, og som man kan forvente den danske regering vil gøre på baggrund af udenrigsministerens åbenhed over for et samarbejde med de omtalte lande – som udtalt under Østeuropadebatten?«

Begrundelse

Alle er stærkt optaget af, hvad der sker i den østlige del af verden. Ingen tvivl om, at Gorbatsjovs tale i Finland for nylig har gjort stort indtryk. Dette ses da også klart af udtalelser fra f.eks. hr. Lars P. Gammelgaard, som gerne ser en udvikling af samarbejde mellem de nordiske lande og Estland, Letland og Litauen. Også lederen af den danske delegation til Nordisk Råd arbejder og har arbejdet hårdt, godt støttet af bl.a. SF, på en udvidelse af samarbejdet i Nordisk Råd, så dette også omhandler internationale spørgsmål. Udenrigsministerens velkomne åbenhed over for især de omtalte lande og over for samarbejde med disse viser også en stor interesse fra regeringens side på området.

Derfor er tiden inde til aktiv handling, således at det vises, at alle de gode ord er helt oprigtige. En af de muligheder, der er for at vise dette, er at åbne et generalkonsulat i et af landene, hvilket Sverige i øvrigt allerede har gjort.

Svar (22/11 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den 26. oktober 1989 havde jeg lejlighed til i Folketinget at udtale, at regeringen ønsker, at de personlige bånd mellem de baltiske repub-

[Udenrigsministeren]

likkers folk og vore egne borgere styrkes mest muligt.

Det er regeringens opfattelse, at de folkelige, kulturelle og handelsmæssige forbindelser med Baltikum udmærket kan udvikles, uden at staten behøver at gå i spidsen.

Det er også muligt for staten at støtte private initiativer uden at have en officiel tilstedeværelse i Baltikum. Lad mig som eksempler herpå nævne, at Industrirådet i oktober i år afholdt danske tekniske dage i Riga og Tallinn med deltagelse af 26 danske virksomheder. Udenrigsministeriet og ambassaden i Moskva bistod med den praktiske gennemførelse af fremstødet.

Både Kulturministeriet og Udenrigsministeriet har i 1989 givet økonomisk tilskud til en række danske kulturelle manifestationer i Baltikum.

Regeringen følger meget nøje udviklingen i Baltikum og den meget glædelige stigning i kontakterne mellem Danmark og Baltikum, som vi har kunnet konstatere. Derfor overvejer regeringen også i øjeblikket, hvad vi i øvrigt kan gøre for at styrke kontakterne.

Man bør efter regeringens opfattelse holde sig den danske ikke-ankendelsespolitik i erindring. Vi må i den forbindelse bl.a. tage i betragtning, hvilke ønsker de demokratiske kræfter i Baltikum har.

Danmark har sammen med næsten alle vestlige lande undladt folkeretligt at anerkende Sovjetunionens annekstion af de tre uafhængige baltiske lande i 1940. Dette er baggrunden for, at Danmark og næsten alle vestlige lande ikke efter 1940 har haft officielle forbindelser med de lokale myndigheder i Estland, Letland og Litauen. Som det vil være bekendt, føres der netop i denne tid en debat i Sovjetunionen om lovligheden af annekstionen i 1940.

Om den officielle svenske tilstedeværelse i Baltikum vil jeg gerne oplyse følgende: Sverige har ikke sat spørgsmålstejn ved Sovjetunionens annekstion af republikkerne i 1940 og har derfor ikke de samme begrænsninger for kontakter som de fleste andre vestlige lande. Sverige har et generalkonsulat i Leningrad og har for nylig besluttet at oprette filialkontorer under dette generalkonsulat i Tallinn og Riga. De to filialer vil på skift blive bemandet med en embedsmand, som er ansat ved generalkonsulatet i Leningrad.

Spm. nr. S 192

Til kulturministeren (13/11 89) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Finder ministeren det rimeligt at beskære statstilskuddet til produktionsskolerne i betragtning af disses positive betydning for bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, og finder ministeren det rimeligt, at produktionsskolerne må gå i usikkerhed omkring det faktiske tilskud i betragtning af, at dette kan blive yderligere beskåret?«

Begrundelse

I skrivelse af 30. maj 1989 har ministeren udmeldt til landets produktionsskoler, at statstilskuddet i 1990 nedsættes til 25.000 kr. pr. udnyttet helårsplads mod 30.000 kr. i 1989.

Ministeriet har efterfølgende begrundet nedsættelsen med, at antallet af ansøgte pladser er steget, hvorfor man – under henvisning til bemærkningerne i produktionsskoleloven – nedsætter statstilskuddet.

Det stigende antal ansøgninger er imidlertid et indicium for, at produktionsskolerne spiller en overordentlig positiv rolle for bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

Samtidig har ministeren meddelt, at statstilskuddet pr. helårsplads vil blive yderligere beskåret, hvis det samlede årsdeltagerantal overstiger 2.400. Dette giver en urimelig usikkerhed.

Da nedsættelsen af statstilskuddet giver problemer for en række produktionsskoler, opfordres ministeren til at genoverveje sin beslutning.

Svar (22/11 89):

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Der er ikke tale om, at det samlede statstilskud til produktionsskolerne er nedsat, men det er således, at den eksisterende bevilling fordeles på grundlag af antallet af deltagere. Med en given fast bevilling vil statstilskuddet pr. deltager blive mindre, hvis der sker en stigning i deltagerantallet. Det er forudsat i produktionsskoleloven, at et øget deltagerantal vil have denne konsekvens.

Efter Direktoratet for Folkeoplysning, Fri Grundskoler m.v.'s tilskudspraksis tilgår der i juni måned produktionsskolerne besked om

[Kulturministeren]

det forventede deltagerantal og tilskud pr. deltager for det kommende finansår med forbehold for størrelsen af den endelige finanslovsbevilling, således at skoler og kommuner kan lade dette indgå i deres budgetovervejelser.

For 1990 har direktoratet således udmeldt et forventet statstilskud på 25.000 kr. pr. plads ved en forventet kapacitet på 2.400 pladser og en finanslovsbevilling på ca. 60 mio. kr.

Spm. nr. S 193

Til *miljøministeren* (13/11 89) af:

Gade (SF):

»Mener ministeren, at det er nødvendigt at nedbringe og afvikle afbrænding af klorerede opløsningsmidler på Kommunekemi for at forhindre forurening af det danske miljø med klorerede miljøgifte, og kan ministeren i bekræftende fald oplyse, hvordan en sådan afvikling vil blive gennemført?«

Begrundelse

En af baggrundene for, at det er ønskværdigt at undgå PVC, er, at der ved afbrænding af PVC dannes dioner og andre farlige og miljøfremmede stoffer. De samme betænkeligheder gør sig gældende med klorerede opløsningsmidler, således som det bl.a. er kommet frem i debatten omkring havafbrænding af kemisk affald. Der er ikke nogen miljømæssigt forsvarlig bortskaffelsesmetode for disse stoffer, hvorfor den eneste forsvarlige strategi er helt at undgå produktion og anvendelse.

Svar (22/11 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Det skønnes, at der i midten af 1980'erne blev anvendt 6.500 tons/år klorerede opløsningsmidler i Danmark. Heraf udgør kloren 5.200 tons/år.

Den største del fordamper til atmosfæren. Det skønnes, at omkring 5 pct. af forbruget, ca. 325 tons opløsningsmidler pr. år, destrueres på Kommunekemi. Heraf udgør klor ca. 260 tons.

Til sammenligning kan det oplyses, at den samlede mængde klor, der bortskaffes med affald, er opgjort til 17.000–20.000 tons/år. Af

denne mængde udgør PVC de 80–95 pct. Hovedparten heraf brændes i affaldsforbrændingsanlæg.

Afbrænding af klorerede opløsningsmidler på Kommunekemi er således af marginal miljømæssig betydning.

Det skal dog tilføjes, at der er andre væsentlige miljømæssige problemer forbundet med de klorerede opløsningsmidler:

- Hovedparten af de klorerede opløsningsmidler er ustabile og medvirker til dannelsen af fotokemiske oxidanter, som kan skade skove, afgrøder og andre planter samt materialer. I visse tilfælde har de fotokemiske oxidanter skadelig indflydelse på sundheden.
- Omvendt er en enkelt af forbindelserne, 1,1,1-triklorethan, så stabil, at den i lighed med CFC kan forårsage en vis nedbrydning af ozonlaget.
- De klorerede opløsningsmidler bevæger sig særdeles hurtigt gennem jordlagene. Brug, oplagring og transport af disse forbindelser udgør til stadighed en potentiel risiko for grundvandsforurening.

Det er her i sommer aftalt, at Industrirådet sammen med Miljøstyrelsen udarbejder en plan for reduktion af udledningen af flygtige organiske opløsningsmidler til miljøet.

Der er nu nedsat en fælles arbejdsgruppe, som er i færd med at kortlægge udledningen af de flygtige organiske stoffer fra de forskellige brancher og processer m.v. Samtidig redegøres for mulighederne for at erstatte opløsningsmidlerne med mindre miljøskadelige stoffer eller produkter. Da de klorerede opløsningsmidler udgør et særligt problem, er disse stoffer prioriteret højt i arbejdet.

Arbejdet skal munde ud i en detaljeret plan for, hvorledes udledningen af flygtige organiske stoffer til miljøet kan reduceres væsentligt inden år 2000. En samlet plan vil foreligge medio 1991.«

Spm. nr. S 195

Til *sundhedsministeren* (14/11 89) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der iværksættes undersøgelser, der fastlægger risici for laserbestråling af mennesker og dyr, og hvilke konkrete undersøgelser er der foretaget med henblik på at fastslå, om laserlysbestrålingen

[Leif Hermann]

fra TV-Midt/Vests sendemast er skadelig for omgivelserne?»

Begrundelse

Der henvises til ministerens besvarelse af spm. nr. S 141.

Foreløbigt svar (22/11 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Med hensyn til første del af spørgsmålet, om sundhedsministeren vil tage initiativ til, at der iværksættes undersøgelser, der fastlægger risici for laserbestråling af mennesker og dyr, kan jeg indledningsvis henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 141, hvoraf bl.a. fremgår, at der allerede internationalt er udarbejdet en europæisk standard på området af Den Internationale Elektrotekniske Komité (IEC). Første udgave af den europæiske standard IEC 825 blev udgivet i 1984 og er for tiden under revision. IEC 825 indeholder både krav til producenter om klassifikation og sikkerhedsanordninger, en grænseværdiliste samt en brugervejledning. IEC 825 anvendes i de fleste af de europæiske lande, der ikke har særlig lovgivning på området. I Danmark anvendes den således – som jeg også gjorde opmærksom på i mit svar på S 141 – vejledende af Sundhedsstyrelsen, Arbejdstilsynet og DEMKO.

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at laserlys kan karakteriseres som energirig ikke-ioniserende stråling. Laserlysets energi vil afsættes som varme på det sted, lysstrålen rammer. Den skade, som en laserlysstråle vil kunne forårsage på biologisk materiale, er ligefrem proportional med den energimængde, som lysstrålen indeholder, og dermed med den varmemængde, som afsættes, når lysstrålen afbrydes.

Sundhedsstyrelsen har endvidere oplyst, at det er særlig risikabelt for mennesker, hvis en laserlysstråle af en vis styrke rammer direkte ind i det menneskelige øje. Lysets brydning i øjets linsesystem vil føre til, at strålen koncentrerer og laserlysets energiindhold afsættes på et meget lille område af øjets nethinde. Den resulterende forbrænding på nethinden vil medføre punktformet blindhed, som ikke vil være tilgængelig for behandling. Endvidere vil laserlys kunne forårsage hudgener.

Styrelsen gør ligeledes opmærksom på, at IEC, jf. i øvrigt ovenfor, har udarbejdet en klas-

sifikation af elektroteknisk udstyr, som udsender laserlys.

Efter denne klassifikation styrkeinddeles laserlys i klasserne 1, 2, 3a, 3b og 4. Komiteen fastsætter de sikkerhedsforanstaltninger, som skal iagttages ved brugen af det således klassificerede laserudstyr.

Som en tommelfingerregel vil man kunne gå ud fra, at laserudstyr, som er klassificeret i klasse 3a, 3b og 4, vil kunne forårsage blivende øjenskader, hvis lysstrålen rettes direkte ind i det menneskelige øje.

Det er ikke Sundhedsstyrelsens opfattelse, at yderligere generelle videnskabelige undersøgelser af de potentielle humanbiologiske risici ved eksposition for laserlys er nødvendige for at gennemføre en realistisk risikovurdering.

Da der således ud fra en sundhedsfaglig vurdering allerede er udført de generelle videnskabelige undersøgelser, der er nødvendige for at gennemføre en realistisk risikovurdering ved anvendelsen af laserbestråling, har jeg ingen planer om at iværksætte yderligere risikoundersøgelser. Jeg har derimod planer om at undersøge behovet for lovregulering af området.

Med hensyn til, hvilke konkrete undersøgelser der er foretaget med henblik på at fastslå, om laserlysbestrålingen fra TV-Midt/Vests sendemast er skadelig for omgivelserne, kan jeg ligeledes henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 141, hvoraf fremgår, at Holstebro Kommune har oplyst, at man i forbindelse med opsættelsen af skulpturen og laserlyset har fulgt Arbejdstilsynets vejledende regler om laserlysshow. På given foranledning vil jeg imidlertid nu anmode kommunen om mere udførlige og præcise oplysninger om, hvad man konkret har gjort, herunder hvilke sikkerhedsmæssige overvejelser man har gjort sig inden opsættelsen af laserlysbestrålingen. Når kommunens svar foreligger, vil jeg vende tilbage til dette spørgsmål.

Spm. nr. S 196

Til *arbejdsministeren* (14/11 89) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Hvilke midler har ministeren til at presse på for at hjælpe virksomheder, der bruger farlige stoffer og materialer, således at disse overgår til renere teknologi, og har ministeren eksempelvis en pulje i lighed med miljøministerens, eller

[Lilli Gyldenkilde]

er der et samarbejde mellem arbejdsministeren og miljøministeren om den pulje, miljøministeren har?»

Begrundelse

Miljøproblemer kan ikke ses adskilt fra arbejdsmiljøproblemer. Der er som oftest den sammenhæng, at arbejdsskader opstår, før forurening i det ydre miljø konstateres. Derfor er der også brug for en nøje koordinering mellem miljøministerens og arbejdsministerens indsats.

Miljøministeren har en pulje til brug for renere teknologi, men det er ikke oplyst, om arbejdsministeren har en sådan, eller om arbejdsministeren har andre økonomiske midler at råde over.

Når der i spørgsmålet ikke er brugt ordene økonomiske midler, er det bevidst, fordi der jo er andre midler end økonomiske, der kan tages i brug for at fremme en udvikling i retning af forebyggelse af arbejdsskader.

Svar (22/11 89):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Arbejdsmiljøloven er en rammelov, der har til formål at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet. Der er således hjemmel til løbende at kræve renere teknologi i produktionen på virksomhederne.

Arbejdstilsynet har samtidig et udbygget vejlednings- og informationssystem, således at virksomhederne løbende kan orienteres om den nyeste udvikling inden for eksempelvis renere teknologi.

Arbejdsministeren har ingen forskningspulje i lighed med miljøministerens. Imidlertid er der i sommeren 1989 indgået en samarbejdsaftale mellem Arbejdstilsynet og Industri- og Handelsstyrelsen.

Målsætningen med aftalen er at fremme udvikling og udbredelse af arbejdsmiljørigtige (»renere«) teknologier.

Aftalen er baseret på de finansielle støtteformer, som Industri- og Handelsstyrelsen råder over.

Det er min opfattelse, at der med denne ordning kan formuleres en række ideer til produkt- og procesudvikling, der via Industri- og Han-

delsstyrelsen kan »sælges« til potentielle producenter.

Under Arbejdsministeriet foregår der på Arbejdsmiljøinstituttet en række forskningsaktiviteter, ligesom der i 1990 er planlagt en del renere teknologi-projekter.

Eksempelvis kan nævnes projekt om udvikling af værktøjer med henblik på nedbringelse af forureningsafgivelse ved kilden.

Samtidig kan nævnes Arbejdsmiljøfondet, der har til formål »gennem oplysning og uddannelse og på anden måde at fremme et bedre arbejdsmiljø«.

Fondets opgaver er information, iværksættelse og stimulering af kursusvirksomhed samt støtte til forskning, herunder udviklingsarbejde og praktiske forsøg.

Det samlede budget er på ca. 60 mio. kr., heraf ca. 10 mio. kr. til forskning m.v.

Fremme af renere teknologi i form af udviklingsarbejde og praktiske forsøg kan finansieres af fondet, mens arbejdsmiljøinvesteringer ikke kan støttes.

Jeg finder på den baggrund ikke noget behov for under Arbejdsministeriet at etablere yderligere støtteordninger.

Spm. nr. S 197

Til *arbejdsministeren* (14/11 89) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren medvirke til, at der skabes mulighed for Arbejdstilsynet til at være medvirkende ved etablering af arbejdspladser samt ved reorganisering af eksisterende arbejdspladser, der arbejder med farlige stoffer og materialer, med henblik på at finde frem til brug af renere teknologi?»

Begrundelse

Snart hver eneste dag høres der om arbejdsskader foranlediget af arbejdet med farlige stoffer og materialer. Dette er først og fremmest ulykkeligt for dem, det går ud over, men det er også et samfundsproblem, idet disse skader fører til et forbrug af offentlige midler, der af Kommunernes Landsforening er udregnet til ca. 28 mia. kr. årligt.

Der er derfor brug for en hurtig forebyggende indsats samtidig med, at der er brug for tilsyn med allerede eksisterende produktioner.

[Lilli Gyldenkilde]

I tv har Ole Svane, der er kendt for at arbejde for forebyggelse af arbejdsskader, for nylig gjort opmærksom på, at Arbejdstilsynet skal ind på et tidligere tidspunkt for at forebygge, at skader opstår på grund af brug af farlige stoffer, skader, der måske kunne være undgået, hvis bare den viden og erfaring, Arbejdstilsynet ligger inde med, blev brugt.

Svar (24/11 89):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Det er arbejdsgiveren, der ifølge arbejdsmiljøloven er forpligtet til at sørge for, at arbejdsforholdene er forsvarlige, f.eks. når der etableres arbejdspladser eller ved reorganisering af eksisterende arbejdspladser, hvor der arbejdes med farlige stoffer og materialer.

Det er også arbejdsgiverens pligt at sørge for, at samarbejdet på virksomheden om sikkerhed og sundhed kan finde sted efter reglerne herom. I den forbindelse skal virksomhedens sikkerhedsorganisation inddrages ved planlægning af arbejdsgang, arbejdsprocesser, arbejdsmetoder og ændringer heri. Endvidere skal sikkerhedsorganisationen inddrages i det planlagte arbejde ved udvidelse eller ombygning af virksomheden, anskaffelse og ændringer af maskiner og teknisk udstyr, indkøb og brug af stoffer og materialer.

I det omfang der ved etablering af arbejdspladser og reorganisering af arbejdspladser inddrages projekterende og rådgivende, har de, der f.eks. projekterer et teknisk hjælpemiddel, et produktionsanlæg m.v., pligt til at tage arbejdsmiljømæssige hensyn.

Der er således pålagt arbejdsgiveren, sikkerhedsorganisationen og f.eks. projekterende og rådgivende særlige pligter i forbindelse med etablering af arbejdspladser henholdsvis reorganisering af eksisterende arbejdspladser.

Bortset fra godkendelse af en række særlig risikofyldte virksomheder har Arbejdstilsynet ikke nogen egentlig funktion i forbindelse med godkendelse af en virksomheds opbygning. Arbejdstilsynet vejleder dog ofte virksomheder i forbindelse med nyetablering af arbejdspladser samt ved reorganisering af eksisterende arbejdspladser.

Det er min opfattelse, at rollefordelingen, som den er fastlagt i arbejdsmiljøloven mellem arbejdsgiver, sikkerhedsorganisation, bedrifts-sundhedstjeneste og Arbejdstilsyn, fortsat er

den mest hensigtsmæssige måde at opnå et sikkerheds- og sundhedsmæssigt godt miljø på.

Dette er ensbetydende med, at Arbejdstilsynet også fremover skal vejlede i forbindelse med etablering af nye arbejdspladser og reorganisering af eksisterende arbejdspladser.

Spm. nr. S 198

Til *landbrugsministeren* (14/11 89) af:

Tove Niemann (FP):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 142 oplyse, hvilke initiativer ministeren agter at iværksætte over for Mejeriselskabet Danmarks ulovlige indførsel og salg af de i spørgsmål nr. S 142 nævnte produkter?«

Begrundelse

Ministerens formulering i svar af 13. november 1989 (spørgsmål nr. S 142): »Jeg overvejer i øjeblikket, hvordan de gældende regler hurtigt kan tilpasses, således at det herefter bliver lovligt at indføre det pågældende kvarkprodukt og andre osteprodukter«, siger implicit, at det er ganske evident, at Mejeriselskabet Danmarks import og salg af de pågældende produkter har været ulovlig. Såfremt det er lovligt, ville det ikke være nødvendigt at ændre de gældende regler, så det herefter bliver lovligt at indføre det pågældende kvarkprodukt.

Svar (23/11 89):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Mejeriselskabet Danmarks tidligere indførsel og salg af det pågældende kvarkprodukt har, som spørgeren anfører, været ulovlig og ville derfor eventuelt kunne straffes med en bøde.

Da jeg imidlertid nu har truffet beslutning om at bemyndige Statskontrollen til at fravige de bestemmelser, der har stillet sig hindrende i vejen for indførslen og salget af det pågældende kvarkprodukt, finder jeg ikke, at der er grundlag for at foretage yderligere over for Mejeriselskabet Danmark.

Spm. nr. S 199

Til *landbrugsministeren* (14/11 89) af:

Tove Niemann (FP):

[Tove Niemann]

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 142 oplyse, om firmaer, der har søgt tilladelse til import, opbevaring og salg af mælkevareprodukter, der er godkendt i andre EF-lande, herefter får import-, opbevarings- og salgstilladelse i overensstemmelse med tilladelserne fra de EF-lande, hvori de er godkendt?«

Svar (23/11 89):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

EF-Domstolen har gennem den seneste tid i en række kendelser lagt det princip til grund, at en medlemsstat ikke kan forbyde import og salg af levnedsmidler fra en anden medlemsstat, hvor det pågældende produkt lovligt er fremstillet og markedsføres.

Bl.a. på denne baggrund er mejeriproduktlovgivningen taget op til revision for at sikre, at de hindringer, der måtte ligge i vejen for, at EF-princippet følges, bliver fjernet.

Ansøgninger om import, opbevarings- og salgstilladelse for mejeriprodukter vil blive behandlet i lyset af nævnte princip, og jeg er naturligvis indstillet på at dispensere fra de gældende bestemmelser i det omfang, EF-retlige principper kræver det.

Spm. nr. S 200

Til *landbrugsministeren* (14/11 89) af:

Tove Niemann (FP):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 142 oplyse, hvilket svar Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. fik fra Mejeriselskabet Danmark på skrivelse af 27. juni 1989, samt i tilfælde af, at MD ikke har truffet foranstaltninger til at rette det i brevet påtalte forhold eller ikke har trukket produktet tilbage, hvilke konkrete konsekvenser MD's svar har fået for henholdsvis Mejeriselskabet Danmark og for firmaer, der ønsker tilladelser til at importere lignende produkter?«

Begrundelse

I brevet af 27. juni 1989 gjorde Statskontrollen MD opmærksom på, at sammensætningen af det nævnte kvarkprodukt ikke syntes at være i overensstemmelse med gældende bestemmelser herom, og Statskontrollen anmodede i øvrigt selskabet om en udtalelse med henblik på at få oplyst, hvorvidt selskabet agtede at træffe

foranstaltninger til at rette det påtalte forhold eller at trække produktet tilbage.

Svar (23/11 89):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. har meddelt mig, at Mejeriselskabet Danmark ikke har svaret på Statskontrollens skrivelse af 27. juni 1989.

At Statskontrollen herefter ikke har skredet ind over for Mejeriselskabets ulovlige indførsel og salg af det pågældende kvarkprodukt, skyldes ifølge Statskontrollen de overvejelser, der som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 142 foregik med henblik på at få afklaret, hvordan de gældende regler kunne tilpasses, således at det blev lovligt at indføre det nævnte kvarkprodukt og andre osteprodukter.

Statskontrollen har ifølge det oplyste modtaget en række ansøgninger om tilladelse til import af lignende produkter. De tidligste ansøgninger blev afslået med henvisning til de gældende danske bestemmelser. En række senere ansøgninger er derimod stillet i bero med henvisning til de ovennævnte overvejelser.

Da jeg som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 198 nu har bemyndiget Statskontrollen til at dispensere fra de pågældende bestemmelser, har jeg samtidig anmodet Statskontrollen om at tage de tidligere indkomne ansøgninger op til fornyet behandling, således at alle importører behandles ens.

Spm. nr. S 201

Til *landbrugsministeren* (14/11 89) af:

Tove Niemann (FP):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 142 oplyse, om ministerens overvejelser vedrørende hurtige tilpasninger af de gældende regler med henblik på at lovliggøre det pågældende kvarkprodukt og andre osteprodukter vil indebære, at firmaer, der i årevis har søgt om tilladelse til at importere kvark, ost og andre mælke- og flødeprodukter (parallelle produkter), herved automatisk får tilladelse til at importere og sælge lignende produkter?«

Svar (23/11 89):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

[Landbrugsministeren]

Da mine overvejelser som nævnt i spørgsmål nr. S 198 er resulteret i, at Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. er bemyndiget til at dispensere fra de gældende regler, således at det bliver lovligt at indføre og sælge det pågældende kvarkprodukt, vil de firmaer, der tidligere har søgt om tilladelse til at importere kvark og andre bløde, umodnede oste, kunne indføre og sælge disse produkter, dersom produkterne i øvrigt opfylder de gældende bestemmelser i ostebekendtgørelsen.

Statskontrollen har over for mig oplyst, at man i en cirkulæreskrivelse til samtlige osteimportører vil orientere om den ændrede praksis.

Spm. nr. S 202

Til *justitsministeren* (14/11 89) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Hvilken lovændring mener ministeren der skal vedtages, for at der ikke kan tilkendes erstatning for uberettiget frihedsberøvelse til BZ'ere, som uberettiget har besat andres ejendom?«

Begrundelse

Det findes urimeligt, at politiets arbejde på denne måde desavoueres. De ulovlige BZ-aktioner er efterhånden så stort et problem, at Folketinget har pligt til at sørge for, at der er den fornødne lovgivning til at sikre politiets arbejde.

Svar (22/11 89):

Justitsministeren (Engell):

Regler om erstatning i anledning af straffetlig forfølgning findes i retsplejelovens kapitel 93 a (§§ 1018 a–1018 h), som blev revideret i 1978.

Ifølge retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, har den, der har været anholdt og varetægtsfængslet som led i en straffetlig forfølgning, krav på erstatning for den derved tilføjede skade, såfremt påtale opgives eller tiltalte frifindes, uden at dette er begrundet i, at han findes utilregnelig. Efter § 1018 a, stk. 3, kan erstatning nedsættes eller nægtes, såfremt den sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne.

Der er således i retsplejeloven hjemmel til efter en konkret vurdering at lade erstatning nedsætte eller bortfalde, hvis den sigtede ved egen

skyld har bragt sig i en situation, der må påregnes at kunne medføre risiko for sigtelse eller tvangsindgreb, f.eks. ved mistankepådragende adfærd.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der er behov for ændrede regler på dette område. I øvrigt bør der ikke fastsættes særlige regler om obligatorisk bortfald af erstatning i anledning af straffetlig forfølgning, der kun skal gælde for bestemte persongrupper i samfundet.

Spm. nr. S 204

Til *trafikministeren* (15/11 89) af:

Helge Mortensen (S):

»Vil ministeren foranledige en nærmere vurdering af forslaget fra de fynske og sydjyske entreprenører, eventuelt optage forhandlinger med entreprenørerne, om finansiering af motorvejsforbindelsen Esbjerg–Kolding med henblik på at igangsætte byggeriet snarest muligt?«

Begrundelse

I pressen, bl.a. Vestkysten den 13. og 14. november, lancerer de fynske og sydjyske entreprenører et forslag til finansiering af motorvejen fra Esbjerg til Kolding, så den kan være færdig inden 1996 samtidig med vejforbindelsen over Storebælt. Ifølge forslaget vil en midlertidig privat finansiering af projektet ikke alene betyde en umiddelbar positiv beskæftigelse af ledig arbejdskraft og entreprenørmateriel, men også en samfundsøkonomisk gevinst på 25 mio. kr.

Svar (24/11 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg må for det først slå fast, at arbejderne først kan komme i gang i slutningen af 1991. Først på dette tidspunkt kan projektering og ekspropriation være gennemført, således som jeg også sagde i Folketinget under 2. behandling af lovforslaget.

Herefter vil anlægget efter den foreliggende anlægsplan blive gennemført således, at den største del af motorvejen står færdig til 1996 – og kan bruges på dette tidspunkt – nemlig hele strækningen mellem Esbjerg og Vejen.

Da vi allerede i dag har motortrafikvej mellem Asbøl og Kolding, mangler der altså i 1996 af en højklasset forbindelse kun strækningen mellem Vejen og Asbøl.

[Trafikministeren]

Nu forstår jeg jo, at det, entreprenørerne ganske naturligt er interesserede i, er at komme i gang med anlægsarbejder snarest muligt. Jeg skal her pege på, at der allerede nu og frem til 1993 foregår store anlægsarbejder på motorvejene Århus-Ålborg. Det drejer sig om anlægsarbejder for ca. 1.100 mio. kr., så der er altså gode muligheder for hurtigt at få udnyttet ledig arbejdskraft og ledigt entreprenørmateriel. Hertil kommer så anlæg af de højklassede veje i Vendssyssel, der skal stå færdige i 1996.

Når der spørges, om jeg vil optage forhandlinger med de pågældende entreprenører, skal jeg ikke undlade at understrege, at staten ikke uden licitation kan indgå aftaler med en eller flere entreprenører om udførelse af et sådant anlæg. Arbejderne skal i overensstemmelse med de gældende regler udbydes i EF-licitation.

Jeg har således ikke grundlag for at optage forhandlinger med de pågældende entreprenører.

Spm. nr. S 205

Til *landbrugsministeren* (15/11 89) af:

Gade (SF):

»Bør det efter ministerens opfattelse være muligt at eksportere økologisk smør med særlig mærkning pakket i forbrugervenlige pakninger på 250 g?«

Begrundelse

Så vidt spørgeren er orienteret, giver de særlige regler om lurmærket smør anledning til nogen tvivl, men dog samtidig på en sådan måde, at det er muligt at give dispensation til eksport af økologisk, særligt mærket smør.

Med vedtagelsen af loven om støtte til økologisk landbrug har et meget stort flertal i Folketinget tilkendegivet et ønske om at øge produktionen af økologiske varer. Under forarbejdet med loven blev der lagt vægt på særlig mærkning af produkterne for bl.a. at sikre en højere pris på produkterne for landmændene. Denne argumentation blev også anvendt i forbindelse med eksport.

På den baggrund finder spørgeren, at en eventuel tvivl straks bør fjernes, så det bliver muligt at udnytte alle de eksportmuligheder, der foreligger.

Svar (20/11 89):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

I henhold til § 15, stk. 1, nr. 1, i Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 663 af 20. december 1983 om smør m.v. skal færdigpakket smør og smørprodukter, der er bestemt til udførsel, være mærket med lurmærket.

I henhold til § 28 i samme bekendtgørelse kan Statskontrollen, når særlige forhold gør sig gældende, tillade afvigelser fra bekendtgørelsen for så vidt angår smør og smørprodukter til udførsel.

Statskontrollen har over for mig oplyst, at man ikke har fået forelagt nogen ansøgning om eksport af økologisk smør. Bestemmelsen i § 28 forudsætter en vurdering baseret på en konkret ansøgning. Jeg finder derfor ikke at kunne udtale mig om spørgsmålet, før en sådan ansøgning foreligger.

Spm. nr. S 206

Til *trafikministeren* (15/11 89) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren sørge for, at tidsplanen for en omfartsvej ved Ikast ændres således, at Ikast kan få en omfartsvej inden for den næste 4-årsperiode?«

Begrundelse

Efter det oplyste er trafiktætheden igennem Ikast så høj, at tilsvarende – og mindre – trafikintensitet andre steder har givet anledning til meget store investeringer. Ved beslutningen om etablering af en Storebæltsbro blev vejnettet i Midt- og Vestjylland – specielt det vejnet, der betjener Ikast og Herning – reelt nedprioriteret.

Men efter spørgerens opfattelse bør en sådan binding blandt forligspartierne bag Storebæltsbroen ikke hindre en fremrykning af etableringen af en omfartsvej ved Ikast, hvor forholdene jo taler for at gøre en særlig indsats.

Spørgeren håber, at ministeren vil anskue problemet under samme synsvinkel.

Svar (24/11 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

En ny hovedlandevej mellem Århus og Herning syd om Ikast og Hammerum indgår i et forslag til projekteringslov for højklassede veje

[Trafikministeren]

i det midt- og vestjyske område, som jeg vil fremsætte i indeværende folketingssamling.

En sådan lov skal give mig bemyndigelse til at lade foretage projektering til forberedelse og sikring af de pågældende anlæg. Den skal senere følges op af én eller flere anlægslove.

Desværre er det sådan, at med de budgetrammer, der ligger til grund for finanslovsforslaget, vil der indtil midten af 1990'erne kun være penge til at færdiggøre de vejanlæg, der er i gang i marken, og til at gennemføre vejanlæggene i tilknytning til Storebæltsaftalen.

Jeg er enig med spørgeren i, at den nævnte omfartsvej, der indgår som en delstrækning i den nye hovedlandevej Århus-Herning, er meget påkrævet, og det er da også min opfattelse, at når der igen er penge til nye arbejder, vil omfartsvejen stå højt på listen over de anlæg, der så skal konkurrere om at få del i bevillingerne.

Spm. nr. S 207

Til *socialministeren* (15/11 89) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Hvordan mener ministeren at forældre, der selv klarer pasningen af børnene, kan misbruge den forsøgsordning i Gentofte Kommune, hvorefter forældre, der selv passer deres 0-3-årige børn, kan få 2.500 kr. pr. måned?«

Begrundelse

Betydningen af, at børn i deres første leveår har et meget tæt forhold til deres forældre, er almindeligt anerkendt. Det er også almindeligt kendt, at de fleste kommuner har lange ventelister til de kommunale pasningsordninger.

I den skriftlige fremsættelsestale til lovforslag nr. L 61 om øget fleksibilitet med hensyn til dagpasningsordninger for børn samt tilskud til private pasningsordninger udtrykker ministeren håb om, at de valgmuligheder, loven giver også på længere sigt, bliver et tilbud til forældre med mindre børn. Hvis vi her og nu via puljeordningerne både kan reducere ventelisterne og øge valgmulighederne, finder ministeren vi er på rette vej.

Forsøgsordningen fra Gentofte vil både reducere ventelisterne og give forældrene øgede valgmuligheder. Muligheden for at vælge udelukkende selv at passe børnene bør bestemt også stå åben. Selv om disse forældre modtager et tilskud, der pr. måned svarer til den kommunale

le udgift til daginstitutionerne, vil ordningen alligevel være billigere for det offentlige.

Det er ikke rimeligt, at ministeren afviser Gentofte Kommunes forsøg med den begrundelse, at det kan misbruges af familier, der selv klarer pasningen, som det er sket ifølge Jyllands-Posten den 15. november 1989.

Svar (24/11 89):

Socialministeren (Aase Olesen):

Det centrale problem ved ordninger af denne karakter er, at mange forældre selv sørger for pasningen af deres børn.

På landsplan er dækningsprocenten på 52,8 for 0-2-årige børn i daginstitution og i den kommunale dagpleje. Det betyder, at for disse tre årgange sørger forældrene selv for pasningen af ca. 90.200 børn. Indføres på landsplan en ordning, hvorefter forældrene, der selv passer deres børn i denne alder, får udbetalt 30.000 kr. om året, skal der udbetales ca. 2,7 mia. kr. til forældre, der i dag selv klarer pasningen.

En sådan ordning vil antagelig også have den konsekvens, at nogle forældre, som i dag får deres børn passet i offentlige ordninger, vil foretrække selv at passe børnene. Dette kan give mindre udgifter, men sat i forhold til sikre merudgifter på ca. 2,7 mia. kr. står det klart, at samlet set vil den i spørgsmålet skitserede ordning give betydelige merudgifter, og disse merudgifter skal finansieres.

Dette er baggrunden for, at jeg ikke mener, at der er perspektiv i at gennemføre forsøgsordningen fra Gentofte Kommune.

Der er imidlertid grund til at gøre opmærksom på, at mit lovforslag om øget fleksibilitet på dagpasningsområdet (L 61) indeholder et forslag om, at kommunalbestyrelsen, hvis den ønsker det, kan yde tilskud til forældre, som selv etablerer en pasningsordning. Med disse puljeordninger mener jeg at vi kan give kommunerne den ønskede fleksibilitet på dagpasningsområdet, samtidig med at vi sikrer, at eventuelle lokale nyordninger indgår som et led i en kommunes samlede økonomiske prioritering.

Jeg skal for god ordens skyld tilføje, at jeg kun kender sagen fra pressen. Gentofte Kommune har ikke henvendt sig til Socialministeriet om sagen.

Spm. nr. S 208

Til *miljøministeren* (16/11 89) af:

Glistrup (FP):

»Kan ministeren bekræfte Hammeloptimismen om fortsat dansk plastproduktion?«

Begrundelse

Til de lyse øjeblikke den 27. oktober 1989 hørte læsningen af Erhvervsbladet side 7. Her berettedes fra Hammels største arbejdsplads (500 medarbejdere), at miljøtruslerne nu var drevet over, så firmaet (Nordisk Wavin) nu trygt kunne gå ind i en langtidspanlægning til opretholdelse af (eksport)produktionen af PVC-produkter og derfor opgive planerne om flytning til Sverige.

Men selv om navnet Lone Dybkjær stod som kilde hele artiklen igennem, viste en nærlæsning af den, at det ikke var udtalelser »direkte fra hestens mund«. Derfor går nærværende spørgsmål direkte til centrum: Vil miljøministeren uforbeholdent bakke lykkebudskabet op?

Svar (22/11 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

I oktober 1988 orienterede jeg Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om min PVC-afviklingsplan.

Her angav jeg, at målet var en *totalafskaffelse* af PVC. Dette skulle ske ved en frivillig aftale mellem Miljøstyrelsen og plastindustrien om en 50 pct.s reduktion af PVC inden 1992 og en totalafvikling over en kortere årrække derefter.

Såfremt en aftale ikke kunne opnås inden den 1. november 1990, skrev jeg, at det var min hensigt at indføre et *principielt* forbud mod salg og anvendelse af PVC gældende fra 1993.

I ordet »principielt« lå, at det forudsattes, at det teknisk skulle kunne lade sig gøre at substituere PVC med andre materialer, og at det skulle være på en økonomisk overkommelig måde for de virksomheder, som det måtte berøre.

Denne plan står jeg fortsat fast ved, hvilket jeg også anførte under mit besøg på Nordisk Wavin i Hammel den 26. oktober 1989.

Der er således ikke sket ændringer i Miljøministeriets planer om afskaffelse af PVC, men alene en tydeliggørelse af allerede anførte synspunkter.

Det giver naturligvis anledning til optimisme, at man kan gøre sig forståelig.

Spm. nr. S 210

Til *forsvarsministeren* (16/11 89) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvor langt er man nået i forhandlingerne mellem Forsvarsministeriet og Odense Kommune om de sikkerhedskrævende aktiviteter (skydebaner og mortérbaner) i forbindelse med Sergentskolens flytning fra Sønderborg til Odense, og er den endelige placering af disse aktiviteter bestemt?«

Begrundelse

Det fremgår af forsvarsforliget, at ændringerne af hærens garnisonering skal gennemføres fra indeværende år, og da det er fremgået af en artikel i Fyens Stiftstidende den 11. november, at de første sergentelever begynder i Odense den 2. juli 1990, går jeg ud fra, at den usikkerhed, der har været om placering af de forskellige skydebanefaciliteter, er afgjort.

Svar (24/11 89):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Det kan oplyses, at der efter et møde sidst i september i år mellem Forsvarets Bygningstjeneste og Odense Kommune er nedsat en fælles gruppe, som skal drøfte samtlige bygningsmæssige konsekvenser m.v. i Odense af Sergentskolens flytning.

Spørgsmålet om bygningen af en ny skydebane vil blive inddraget i drøftelserne med kommunen, og den endelige placering er endnu ikke fastlagt. Den nye skydebane skal efter Forsvarskommandoens skøn være etableret senest medio 1992.

Sergentskolen planlægges flyttet i etaper, og for de første kurser, som oprettes i Odense i 1990, vil uddannelserne blive gennemført på de eksisterende anlæg.

Spm. nr. S 211

Til *indenrigsministeren* (16/11 89) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvad er årsagen til, at ministeren har forbudt kommunerne at udsende valgkortene til by- og amtsrådsvalgene som B-breve?«

Svar (21/11 89):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Ifølge valglovene skal de partier/kandidatli-ster, der opstiller til valg, tildeles en bogstavbe- tegnelse, hvormed partiet/kandidatlisten skal anføres på stemmesedlen, og som i øvrigt angiv-er rækkefølgen (alfabetisk efter bogstavbeteg- nelsen) for de enkelte partier/kandidatlist-er på stemmesedlen.

De bogstavbetegnelser, som de enkelte parti-er/kandidatlist-er er tildelt, er derfor af afgøren- de betydning for identifikationen af de pågæl- dende partier/kandidatlist-er og anvendes som et centralt led i valgkampen (valgannoncer, valg- plakater m.v.) forud for et valg.

De valgkort, der før valget skal udsendes til vælgerne, skal være politisk neutrale. Efter In- denrigsministeriets opfattelse vil det derfor ik- ke være hensigtsmæssigt, såfremt valgkortene – med henblik på forsendelse som økonomibreve (B-breve) – er påtrykt et iøjnefaldende stort B, der er indarbejdet som bogstavbetegnelse for Det Radikale Venstre.

Foranstående er baggrunden for, at det i In- denrigsministeriets vejledning af 11. oktober 1989 om afholdelse af kommunale valg tirsdag den 21. november 1989 er anført, at valgkort ik- ke med henblik på eventuel forsendelse som økonomibreve må være påtrykt B. Indenrigs- ministeriet har ikke hermed taget stilling til, hvorvidt det i øvrigt måtte være hensigtsmæs- sigt at forsende valgkort som økonomibreve, såfremt det også ved denne forsendelsesmåde kan tilsikres, at valgkort er fremme hos vælger- ne senest 5 dage før valgdagen.

Spm. nr. S 214

Til *boligministeren* (16/11 89) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvilke overvejelser har boligministeren gjort sig om i samarbejde med kulturministeren at indrette den tidligere professorbolig i Mate- rialgården til et museum for billedhuggeren H. E. Freund (1786–1840) i stedet for som planlagt at sælge boligen til privat side?«

Begrundelse

Boligministeriets planer om afhændelse af Materialgården blev heldigvis afløst. Boligmi- nisteren fandt det fortsat muligt at anvende de-

le af bygningen og et af lejemålene til Akademi- ets Billedhuggerskole.

Men det er samtidig fremgået, at ministeren har planer om at sælge boligerne i huset til pri- vat side. Det er rigtigt, at bygningen fysisk er sikret gennem fredningsbestemmelser, men det bliver vanskeligt at bevare stedets atmosfære, hvis lokalerne overgår til private eller erhvervs- mæssige forhold.

Ideen med at gøre professorboligen til et Freundmuseum, som er fremsat af Foreningen af Danske Kunstmuseer, bør derfor overvejes nøjere. I kvalitet og egenart vil et museum af den art blive af internationalt format, og det vil give mulighed for at skabe en fremragende præsentation af dansk guldalderkunst.

Det skal understreges, at professorboligen i sin tid var stillet til rådighed for billedhuggeren H. E. Freund, mens han var professor ved Kunstakademiet.

Svar (22/11 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Med henblik på at bidrage til opfyldelsen af den i finansloven for 1989 indeholdte forplig- telse til at afhænde statslige aktiver har Bolig- ministeriet bl.a. besluttet at afhænde nogle leje- mål i Materialgården. Der er tale om 4 beboel- seslejemål, herunder den tidligere professorbo- lig, og et mindre erhvervslejemål, der anvendes af Selskabet for Kirkelig Kunst. Ingen af leje- målene anvendes til statslige formål.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Boligmi- nisteriet ikke har gjort sig overvejelser om at indrette professorboligen til et museum for bil- ledhuggeren H. E. Freund, men ministeriet har fra Kulturministeriet modtaget en anmodning om, at Kulturministeriet – bl.a. på baggrund af den i begrundelsen omtalte idé fremsat af For- eningen af Danske Kunstmuseer – inddrages i de videre overvejelser om Materialgårdens fremtid. Boligministeriet har stillet sig positivt over for en sådan inddragelse, idet man dog har gjort det klart, at der skal være tale om en af- hændelse af lejlighederne, men at dette i så fald må ske til f.eks. en fond, der har planer om at indrette et museum.

Der vil således snarest blive forelagt et akt- stykke for Finansudvalget med anmodning om en principiel tilslutning til afhændelse af stats- lige aktiver på Boligministeriets område.

Spm. nr. S 219

Til *boligministeren* (17/11 89) af:

Pelle Voigt (SF):

»Er det lovligt for en udlejer at foretage reparationer af ikke længere typegodkendte hårde hvidevarer i stedet for at udskifte dem, når de ikke længere fungerer?«

Svar (23/11 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Som udgangspunkt er det lejeren, som skal vedligeholde køleskabe, komfurer, vaskemaskiner og lignende installationer. Såfremt lejeren kan godtgøre, at der skal ske udskiftning, fordi vedligeholdelse ikke længere er mulig, enten fordi reservedele ikke længere kan fremskaffes, eller fordi vedkommende installation må anses som opslidt – det vil sige, at den ikke længere lader sig reparere for et beløb, der er lavere end udgiften til fornyelse – er det imidlertid udlejer, som skal afholde en sådan udgift.

Der er ikke i lejeloven noget til hinder for, at udlejeren ved aftale overtager lejerens vedligeholdelsespligt.

Det er lovligt at foretage reparation af hårde hvidevarer, selv om typegodkendelsen er udløbet.

Reparationer skal i såvel elektroteknisk som i håndværksmæssig henseende udføres forsvarligt og godt, og apparater må ved reparation ikke bringes i en tilstand, der strider imod bestemmelserne for materiel af den pågældende art i henhold til strkstrmsreglementets afsnit 11.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 1233

Formanden:

Fra udenrigsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Klaus Hækkerup (S) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1988–89, forhandlingerne sp. 11975, var sålydende:

Til *udenrigsministeren* (15/9 89) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan udenrigsministeren oplyse antallet af (fuldtids)ansatte i EF finansieret over Flleskabets budgetter i hvert af årene fra 1973 til 1988 samt den samlede lønudbetaling i hvert af årene omregnet til danske kroner?«

Supplerende svar (23/11 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Spørgsmålet blev for EF-Kommissionens vedkommende besvaret den 25. september 1989.

På baggrund af oplysninger fra Europa-Parlamentet, EF-Domstolen og Rådet anføres i vedlagte tabeller antallet af fuldtidsansatte, finansieret over EF's budget i hvert af årene 1973 til 1988 samt den samlede lønudbetaling i hvert af årene omregnet til danske kroner i disse tre institutioner.

Antallet af ansatte samt totale lønomkostninger ved Rådet 1973–88

r	Antal ansatte	Totale lønomkostninger
1973	1.126	90.661.812 kr.
1974	1.194	127.880.571 kr.
1975	1.344	158.542.486 kr.
1976	1.354	184.942.046 kr.
1977	1.380	219.697.018 kr.
1978	1.383	241.513.236 kr.
1979	1.422	275.576.839 kr.
1980	1.482	292.991.372 kr.
1981	1.586	330.301.879 kr.
1982	1.643	379.714.177 kr.
1983	1.720	420.190.416 kr.
1984	1.753	421.565.590 kr.
1985	1.823	488.360.825 kr.
1986	1.914	525.696.923 kr.
1987	1.941	587.805.541 kr.
1988	2.002	628.438.844 kr.

Antallet af ansatte samt totale lønomkostninger ved Europa-Parlamentet 1973–88

r	Antal ansatte	Totale lønomkostninger
1973	1.086	96.348.672 kr.
1974	1.172	132.890.510 kr.
1975	1.247	166.485.879 kr.
1976	1.404	190.269.156 kr.

[Udenrigsministeren]

1977	1.498	242.935.504 kr.	1980	363	87.406.981 kr.
1978	1.637	354.915.735 kr.	1981	442	106.464.758 kr.
1979	1.740	410.840.910 kr.	1982	474	124.907.741 kr.
1980	1.751	516.237.612 kr.	1983	478	134.475.582 kr.
1981	2.052	632.611.935 kr.	1984	480	147.488.294 kr.
1982	2.344	723.770.610 kr.	1985	480	159.609.618 kr.
1983	2.474	801.676.956 kr.	1986	571	196.546.841 kr.
1984	2.507	879.639.737 kr.	1987	646	231.375.956 kr.
1985	2.556	936.810.062 kr.	1988	672	258.381.005 kr.
1986	3.133	1.112.103.424 kr.			
1987	3.228	1.206.036.403 kr.			
1988	3.234	1.321.819.043 kr.			

Antallet af ansatte samt totale lønomkostninger ved EF-Domstolen 1973-88

År	Antal ansatte	Totale lønomkostninger
1973	237	19.420.924 kr.
1974	254	26.786.501 kr.
1975	261	30.922.987 kr.
1976	264	33.492.382 kr.
1977	275	42.980.497 kr.
1978	288	59.445.679 kr.
1979	315	70.566.630 kr.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 30. november 1989, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 13.46